

Not: Makaleler yazarın kişisel görüşünü ifade etmekte olup kaleme alındığı tarihteki mevzuat düzenlemeleri açısından geçerlidir. Daha sonra meydana gelecek değişimler uygulamada farklılık yaratabilir. Bu nedenle makale tarihini göz önünde bulundurunuz.

24.06.2020

Konu: Yeni İşe Başlayan Çalışan İçin İşverenin Dikkate Alacağı Gelir Vergisi Matrahı Netleşti.

7194 Sayılı Kanunla binek araçlarda gider kısıtlaması, personele verilen toplu taşıma kartlarına yönelik gelir vergisi istisnası ve ücret gelirlerinin beyanına ilişkin önemli düzenlemeler yapılmıştı.

Değişiklikten önce tutarı ne olursa olsun tek işverenden alınan ve tevkif suretiyle vergilendirilen ücret gelirlerinin beyan edilmesine gerek bulunmamaktaydı.

Ancak, birden fazla işverenden ücret almakla beraber, birinci işverenden alınan dışındaki ücret gelirlerinin toplamının gelir vergisi tarifesinin ikinci dilimindeki tutarı (2020 yılı için 49.000 TL) aşması halinde ise ücret gelirlerinin tamamının beyan edilmesi gerekiyordu.

7194 Sayılı Kanun ile **2020 yılından itibaren elde edilen** ücret gelirlerinin beyanı konusunda düzenlemeler yapıldı.

Buna göre tek işverenden alınsa dahi, **tarifenin 4'üncü dilimindeki (2020 yılı için 600.000 TL) tutarı aşan ücret gelirleri ile birinci işverenden alınanlar dahil olmak üzere ücret gelirleri toplamı yine tarifenin 4'üncü dilimindeki tutarı aşan ücretler için de beyanname verilmesi zorunlu hale getirildi.**

Yurtdışından elde edilen ücretler gibi tevkif yoluyla vergilendirilmeyen ücretler için ise beyanname verme zorunluluğunda herhangi bir değişiklik olmadı.

Geçtiğimiz günlerde yayımlanan 311 Seri No.lu Gelir Vergisi Tebliğinde, ücret gelirlerinin beyanına ilişkin açıklamalar ve örneklere yer verildi.

Ücret gelirleri ilgili olarak bu konu dışında Tebliğ ile önemli bir diğer konu da açıklığa kavuşturuldu. Bu da birden fazla işverenden elde edilen ücret tanımının yapılması ve koşullarının netleştirilmesi oldu.

Ayrıca işveren değişikliğinde çalışanın matrahının eski çalıştığı yerin matrahıyla ilişkilendirilmemesi, yani matrahın yeni işyerinde sıfırdan başlatılması gerektiği de Tebliğ'de açıklandı.

Daha önce Maliye Bakanlığı tarafından bu iki konuya ilişkin açıklamalar özgelgeler ile yapılmıştı. Bu da mükellefler, insan kaynakları bölümü çalışanları ve meslek mensupları arasında konunun olması gerektiği kadar geniş tabana yayılmasını engelliyordu.

Tebliğdeki açıklamalara göre özel sektörde çalışan hizmet erbabı aşağıdaki hallerde birden fazla işverenden ücret elde etmiş sayılacak:

- 1) Bir özel sektör işverenin yanında çalışan hizmet erbabının, yıl içerisinde bu işverenden elde ettiği ücretin yanısıra, başka bir özel sektör işvereninden ya da kamu kurum veya kuruluşundan da elde ettiği ücret gelirleri.
- 2) Aynı takvim yılı içinde bir özel sektör işverenin yanında çalışmakta iken, işten ayrılarak başka bir özel sektör işverenin yanında ya da kamu kurum veya kuruluşunda çalışmaya başlanması nedeniyle elde ettiği ücret gelirleri.
- 3) Aynı takvim yılı içinde, gelir veya kurumlar vergisi mükelleflerinin yanında çalışan hizmet erbabının, söz konusu mükelleflerin ortağı oldukları iş ortaklığı veya adi ortaklıklar bünyesinde çalışmaya başlamaları halinde elde ettikleri ücret gelirleri.

Ayrıca yukarıda belirttiğimiz gibi, **iş değişikliği durumunda yeni işverenden alınan ücretin eski işverenden alınan ücret matrahının devam ettirilmemesi yani matrahın sıfırdan başlatılması gerektiği de Tebliğ’de açıklandı.**

Mükelleflerin önemli bir bölümünde yıl içinde bir şirketten ayrılıp yeni bir şirkette işe başlaması durumunda yeni işveren tarafından garanti yolu tercih etme ya da özeldelerin bilinmemesi nedeniyle kümülatif matrahın devam ettirilmesiyle sık sık karşılaşılmaktaydı.

Bu da doğal olarak çalışanın aleyhinde bir durumdu. Dolayısıyla muğlak ve çok da bilinmeyen bir konu hakkında tebliğ ile Maliye Bakanlığı tarafından düzenleme yapılması hem çalışanlar hem de işverenler için faydalı oldu.

Şu hallerde ise ücretin tek işverenden elde edildiği kabul edilerek kümülatif gelir vergisi matrahının kaldığı yerden devam ettirilmesi gerekecek.

- 1) İki ayrı özel sektör firmasının birleşmesi (devir, nev’i değişikliği ve bölünme halleri dahil).
- 2) 4857 Sayılı İş Kanunu kapsamında asıl işveren-alt işveren ilişkisi kurulan yerlerde çalışan hizmet erbabının, yıl içinde alt işverenin değişikliği.
- 3) Ortaklık halinde faaliyette bulunan işyerlerinde, ortaklardan herhangi birinin değişikliği.

Tebliğin bu bölümü de, çalışanın grup şirketlerinin birindeki iş sözleşmesinin sonlandırılarak başka bir grup şirketinde işe başlatılması durumunda ne yapılacağına yönelik soru işaretini ortadan kaldırmış oldu.

Çünkü her ne kadar grup şirketleri farklı tüzel kişilikler olsa da sermaye yapıları nedeniyle bazı çevreler tarafından aynı işveren olarak kabul edilmekteydi.

YÖNTEM YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK ve BAĞIMSIZ DENETİM A.Ş.

Hangi durumlarda işverenin tek işveren olarak kabul edildiği de açıklanmış olduğu için çalışanın grup şirketleri arasında transfer edilmesi durumunda da matrahın kümülatif matrah olarak devam ettirilmesine gerek bulunmuyor.

Bununla birlikte yıl içinde işveren değiştiren hizmet erbabının önceki gelir vergisi matrahını yeni işverenine bildirmek suretiyle ücretinin gelir vergisi tarifesine göre kümülatif olarak vergilendirilmesini talep edebilmesinin de mümkün olduğu açıklandı.

Böyle bir talebin gelmesi halinde, yeni işverenin matrahı sıfırdan başlatmayıp, kümülatif matrahı dikkate alması gerekiyor.

(Hazırlayan: Aytaç AYGÜN, Vergi Hizmetleri Direktörü)